

وبسایت مدرسه

حسن بهزادی
دانشجوی دکتری علوم کتاب‌داری و اطلاع‌رسانی
مجیده سنجی
کارشناس ارشد علوم کتاب‌داری و اطلاع‌رسانی

ضرورت، فایده‌ها، ویژگی‌ها و نحوه ایجاد

اشاره

فناوری اطلاعات و به‌ویژه اینترنت، به‌عنوان بخشی از زندگی روزمره دانش‌آموزان پذیرفته شده و دسترسی به اینترنت به امری عادی در کلاس‌های درس تبدیل شده است. وبسایت می‌تواند سبب ایجاد تعامل بیشتر و بهتر بین معلمان، دانش‌آموزان، مدیران و اولیا شود. از این‌رو، در راستای ارتقای سطوح کمی و کیفی کاربرد اینترنت در مدارس تدابیر بسیاری اتخاذ شده است. با توجه به اهمیت وبسایت‌ها در مدارس و همچنین تأکید مسئولان محترم بر گسترش فناوری‌های نوین در آموزش و پرورش، و سوی دیگر تمایل بسیاری از مدارس برای ایجاد وبسایت و ارائه خدمات از آن طریق، داشتن آگاهی و دانش راه‌اندازی وبسایت برای مدارس، ضرورت یافته است.

در این مقاله، سعی شده است تا ضمن بیان ضرورت ایجاد وبسایت برای مدارس، مزایا و فایده‌های آن برای جامعه استفاده‌کننده از آن تشریح شود. سپس ملاحظاتی پیرامون طراحی وبسایت مدارس مطرح و نحوه ایجاد یک وبسایت پویا برای مدرسه تشریح شده است.

فناوری اطلاعات

و به ویژه اینترنت،
به عنوان بخشی
از زندگی روزمره
دانش‌آموزان، پذیرفته
شده و دسترسی
به اینترنت به امری
عادی در کلاس‌های
درس تبدیل شده
است

آموزش را از هر مکانی و در هر زمانی امکان‌پذیر و آسان کرده است [Rotem & Oster- Levinez, 2007]. فناوری اطلاعات و به‌ویژه اینترنت، به‌عنوان بخشی از زندگی روزمره دانش‌آموزان، پذیرفته شده و دسترسی به اینترنت به امری عادی در کلاس‌های درس تبدیل شده است [Cuban, 2001].

وبسایت نیز که یکی از ابزارهای مهم در اینترنت محسوب می‌شود، نقش بسیار مهمی در بهره‌گیری دانش‌آموزان از اینترنت دارد. وبسایت‌های مدارس ظرفیت بهبود و ارتقای ارتباطات درون مدرسه‌ای را دارند [Lopez, 2006]. وبسایت دارای طراحی خوب می‌تواند به سرعت اطلاعات ارزشمندی را برای جامعه مدرسه فراهم سازد [Cavanaugh, 2006]. وبسایت با امکاناتی که فراهم می‌آورد، به دانش‌آموز، معلم و اولیا در برقراری تعامل بهتر یاری می‌رساند. به علاوه

اینترنت، وبسایت،
مدارس ایران، طراحی
وبسایت، وبسایت
مدرسه.

سراغاز

با آغاز عصر ارتباطات و هجوم فناوری و رایانه‌ها به زندگی انسان، چهره بسیاری از پدیده‌ها، از جمله روابط بین انسان‌ها و روابط کاری، درسی و فکری، در جهان تغییر کرد. در حال حاضر، دامنه این تغییر به زندگی کودکان هم کشیده شده است [Durin, 2005]. در سال‌های اخیر مشخص شده است که اینترنت سمت، زمان و مکان آموزش را تغییر داده است [Moore, 1993; Nachmias, et al., 1999]. اینترنت

وبسایت نیز که یکی
از ابزارهای مهم در
اینترنت محسوب
می‌شود، نقش بسیار
مهمی در بهره‌گیری
دانش آموزان از
اینترنت دارد.
وبسایت‌های مدارس
ظرفیت بهبود و
ارتقای ارتباطات
درون مدرسه‌ای را
دارند

شیوه‌ای نوین از آموزش را پیش روی دانش آموزان قرار می‌دهد که در عین جذابیت، تأثیرگذار نیز هست؛ چرا که صوت، تصویر، حرکت و... را با یکدیگر در اختیار دارد.

ضرورت ایجاد وبسایت در مدرسه

«پارادایم پیش شبکه»^۱ بیان می‌دارد که استفاده از فناوری در آموزش و پرورش امکان‌پذیر

است و سبب دستیابی به دستاوردها و استانداردهای بالا می‌شود. به علاوه از این رهگذر یادگیرنده‌ای خودتنظیم، کنجکاو و جست‌وجوگر خواهیم داشت که یادگیری را فرایندی طبیعی و بی‌نیاز از راهنمایی و ترغیب آموزش‌دهنده یا آموزگار حرفه‌ای می‌داند؛ چرا که این امر می‌تواند به صورت مستقل از طریق اینترنت حاصل شود [Rostem & Ostar- Levinz, 2007].

برعکس پارادایم پیش شبکه که به مانع مفهومی مهمی در برابر تغییر واقعی تبدیل شد، «پارادایم نسل شبکه»^۲ روی سبک زندگی و جهان‌بینی تمرکز دارد. طبق این پارادایم، محیط مجازی نسل شبکه جزء جدانشدنی سبک زندگی است؛ همانند اکسیژن برای تنفس [Brown, 2006]. یادگیرنده نسل شبکه هم مشارکت‌کننده و هم سازنده امر آموزش است. به طرق گوناگون و بلادرنگ با گروه‌های هم‌فکر خود در زمینه‌های مورد علاقه‌اش ارتباط برقرار می‌سازد و

ممکن است حتی برخی از آن‌ها را هرگز ملاقات نکرده باشد. در این جا نیازی به مداخله ساختار آموزشی، افراد و تعاملات گوناگون نیست. نسل شبکه به سازمان رسمی برای جلب رضایت نیازهای فردی نیاز ندارد. وی مستقل از نظام آموزشی عمل می‌کند؛ نظامی که در پارادایم پیش شبکه هم‌چنان وجود دارد. اگر ما بخواهیم نسل شبکه را به فعالیت مرتبط با تعلیم و تربیت تشویق و ترغیب کنیم، آموزش باید به محیط طبیعی یادگیرنده انتقال یابد، یعنی محیط مجازی. در غیر این صورت، مدرسه به گونه‌ای فزاینده به مکانی بی‌اهمیت تبدیل می‌شود؛ حقیقتی که در پژوهش کیفی [Condition of Education, 2002] به صراحت مورد تأیید قرار گرفته است. هم‌چنین، شکاف بزرگی بین میزان دست‌رسی به

اگر ما بخواهیم نسل شبکه رابه فعالیت مرتبط با تعلیم و تربیت تشویق و ترغیب کنیم، آموزش باید به محیط طبیعی یادگیرنده انتقال یابد، یعنی محیط مجازی از طریق وبسایت مدرسه، به مرکز حیاتی زندگی یادگیرنده تبدیل می شود

رایانه و استفاده از آن در خانه، و میزان اندک استفاده از آن در مدرسه پیدا خواهد شد [OECD, 2006].

وبسایت مدرسه، پاسخ معلم مآبانه‌ای برای نیازهای مدرسه فراهم می آورد و خدمت مؤثر و محیط یادگیری پیوسته سازمان را به دنبال دارد. علاوه بر کاربرد تعلیمی در محیط مجازی، وبسایت مدرسه محیط سازمان‌دهی شده مجازی را برای مدیریت مدبرانه نیازهای کارکنان پایه‌ریزی می کند. این نیازها شامل ایجاد رابطه با نظام آموزشی محلی، منطقه‌ای و ملی، مدیریت مؤثر سازمانی کارکنان آموزش، و حفظ ارتباط با والدین و جامعه است [Rostem & Ostar- Levinz, 2007].

از طریق وبسایت، مدرسه به مرکز حیاتی زندگی یادگیرنده تبدیل می شود [Condition of Education, 2002]. از طریق وبسایت مدرسه، ارتباط یادگیرندگان و جامعه بهبود و افزایش خواهد یافت. بنابراین، برای دسترسی دانش آموزان به منابع اطلاعاتی در هر زمان و مکان، تبدیل شدن آنان به یادگیرندگانی فعال و سازنده در عرصه آموزش و پرورش و ترغیب آنان به مشارکت در فرایند یادگیری، می باید نسبت به ایجاد محیط یادگیری جدید که همان وبسایت است، اقدام کنیم تا ضمن دستیابی به موارد ذکر شده، شکاف بین میزان کاربرد و استفاده از رایانه در محیط منزل و مدرسه را نیز کاهش دهیم.

مزایای بهره‌گیری از وبسایت در مدرسه

وبسایت‌ها فایده‌های گوناگونی دارند که می توان آن‌ها را در قالب‌ها و چارچوب‌های متفاوت تعریف و مشخص کرد. اگر بخواهیم مزایای وبسایت مدرسه را از جنبه کاربران آن متذکر شویم، می توانیم دسته‌بندی‌های زیر را برای فایده‌های وبسایت مطرح کنیم:

الف) در مدرسه

وبسایت مدرسه ظرفیت بهبود ارتباطات مدارس را دارد [Lopez, 2005]. وبسایت دارای طراحی خوب می تواند اطلاعات باارزشی را برای جامعه مدرسه فراهم آورد. چنین ارتباط بهبودیافته‌ای، کارآمدی کارکنان را افزایش می دهد، زمان بیشتری برای رشد حرفه‌ای معلمان فراهم می شود، تماس‌های تلفنی کمتری با دفتر

مدرسه گرفته می شود و زمان بیشتری به آموزش و پرورش اختصاص خواهد یافت [Cavanaugh, 2006].

فایده دیگر استفاده از وبسایت در مدرسه، کاهش هزینه است. وبسایت‌ها را می توان با کمترین هزینه راه‌اندازی کرد که سبب کاهش کاغذبازی و تسریع در امور می شوند. بسیاری از شرکت‌های خصوصی طراحی وبسایت مدرسه را با هزینه‌ای اندک انجام می دهند و این امکان را برای مدرسه فراهم می آورند که وقایع مهم خود را از طریق وبسایت به اطلاع دیگران برسانند و منابع خود را از این طریق به اشتراک بگذارند. البته وظیفه روزآمدسازی وبسایت می تواند بر عهده معلمان و دانش آموزان باشد و یا بر عهده شرکت طراح وبسایت. البته مورد نخست از کارایی بهتری برخوردار است.

مزیت دیگر استفاده از وبسایت در مدرسه، افزایش سرعت انتقال اطلاعات است. این افزایش سرعت انتقال اطلاعات سبب تسریع در دسترسی به اطلاعات نیز می شود.

ب) برای مدیران مدرسه

چنانچه مدارس دارای وبسایت روزآمد و مناسب باشند، مدیران مدارس می توانند از آن به عنوان ابزار مدیریتی بهره ببرند و مدرسه را در دستیابی به اهداف موردنظر خود راهنمایی کنند. برخی از این فایده‌ها عبارت‌اند از:

- امکان تعامل بیشتر با والدین، معلمان و دانش آموزان؛
- امکان تهیه گزارشات مدیریتی بهتر با استفاده از وبسایت؛
- امکان انتقال سریع تر و مطمئن تر دستورات، قوانین، بخش نامه‌ها و غیره؛
- شناخت بهتر مشکلات و نقایص موجود در مدرسه با استفاده از سازوکار بازخورد وبسایت؛
- امکان نظارت همه‌جانبه بر مدرسه تحت مدیریت؛
- امکان مدیریت مدرسه از راه دور.

ج) برای معلمان

- برقراری رابطه و تعامل با دانش‌آموزان تحت سرپرستی؛
 - امکان تعامل با اولیای دانش‌آموزان و انتقال نکات موردنظر به آنان؛
 - امکان تعامل با سایر معلمان در هر زمان و مکان؛
 - برقراری تماس و تبادل نظر با مدیر مدرسه؛
 - امکان بهره‌گیری از محتوای تولید شده توسط سایر معلمان برای ارتقای دانش‌آموزان؛
 - نظارت بر تکالیف دانش‌آموزان و وظایف محول شده به آنان؛
 - شرکت در کلاس درس به صورت غیرحضوری و تعیین و ارسال تکالیف از طریق وبسایت مدرسه؛
 - انجام آزمون‌های از راه دور؛
- ...

ه) برای والدین

- آموزش از راه دور؛
 - ملاحظه محتوای تولیدی معلمان؛
 - ارائه دیدگاه‌ها و نظرات خود به صورت الکترونیکی؛
 - امکان اطلاع از تکالیف درسی و درس داده شده در روزهایی که وی غایب بوده است؛
- ...
- امکان تماس سریع با مدیر مدرسه؛
 - برقراری رابطه با معلم دانش‌آموز؛
 - اطلاع از وضعیت درسی و تحصیلی فرزند از طریق سازوکار وبسایت؛
 - امکان هم‌فکری و مشورت با مشاوران و معلمان مدرسه؛
 - تعامل با سایر هم‌کلاسی‌های فرزند؛
 - آشنایی با محتوای درسی دانش‌آموز و در نتیجه کمک به وی در درس مربوطه.

د) برای دانش‌آموزان

- برقراری رابطه با سایر هم‌کلاسی‌ها؛
- امکان تعامل با معلم کلاس و پرسشگری از وی؛
- ایجاد رابطه با مدیریت مدرسه؛

پس از دانستن برخی از فایده‌های وبسایت، باید بدانیم که وبسایت خوب برای مدرسه، باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد. در شماره بعد، به برخی از این ویژگی‌ها اشاره خواهد شد.

منابع

1. Brown, J. S. (2006) Digital Culture and Learning in the Digital Age. Retrieved November 29, 2010, from: <http://www.johnseelybrown.com/speeches.html#digitalage>
2. Cavangaugh, K. (2006). Adobe Success Story, Roosevelt Middle School.
3. Cuban, L. (2001). Oversold and underused: Computers in the classroom. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.
4. Druin, A. (2005). Children's Access and Use of Digital Resources-Introduction. Library Trends, 54(2), 173-177.
5. Lopez, C. (2005). Southern California Catholic School, Community Praise Web-Based Communication Solution". Retrieved November 22, 2010, from: <http://thejournal.com/articles/17258>.
6. Moore, M. G. (1993). Theory of transactional distance. In Theoretical Principles of Distance Education, D.Keegan (ed.), Rutledge, London, New York, pp. 22-38.
7. Nachmias R., Mioduser, D. and Shemla, A. (1999) Internet usage by students in an Israeli high school. Tel-Aviv University, School of Education, School and Technology Education Center, Knowledge Technology Laboratory. Research Report No. 59.
8. National Center for Education Statistics (2002) Condition of education indicator 18. U.S. Department of Education. Office of Educational Research and Improvement. Retrieved November 29, 2010, from: http://nces.ed.gov/pubs2002/2002_011.pdf.
9. OECD (2006) Are students ready for a technology-rich world? Organisation for Economic Cooperation and Development, Paris (24 January). Retrieved December 15, 2010, from: <http://www.pisa.oecd.org/dataoecd/28/4/35995145.pdf>
10. Rostem, Abrham and Osta-Levinz, Anat(2007)." The school website as a virtual learning environment". The Turkish Online Journal of Educational Technology, Vol 6, Issue 3, Article 14.

وبسایت‌ها را

می‌توان با کمترین

هزینه راه‌اندازی

کرد که سبب کاهش

کاغذبازی و تسریع

در امور می‌شوند

بی‌نوشت

1. PreNet Paradigm
2. NetGen Paradigm